

Sygn. akt II Ca 801/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jerzy Dydo

Sędziowie: SO Alicja Chrzan

SO Piotr Rajczakowski

Protokolant: Agnieszka Ingram-Ciesielska

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2015 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. J.**

przy udziale **J. J. (1), M. J., A. P.**

o zniesienie współwłasności

na skutek apelacji wnioskodawczyni i uczestników postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich

z dnia 6 lipca 2015 r., sygn. akt I Ns 293/11

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w pkt. IV, w ten sposób, że ustalić termin płatności zasądzonej na rzecz wnioskodawczyni od uczestników postępowania M. J. i J. J. (1) dopłaty, do dnia 29 lutego 2016r.;

II. oddalić dalej idącą apelację wnioskodawczyni, a apelację uczestników postępowania w całości;

III. oddalić wnioski wnioskodawczyni i uczestników postępowania o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

(...)

Sygn. akt II Ca 801/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 6 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy w pkt I zniósł współwłasność nieruchomości rolnej zabudowanej położonej w S. składającej się z działki nr (...) o pow. 0,57ha, dla której Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), stanowiącej współwłasność wnioskodawczyni A. J. w 6/12 części, uczestników M. J. i J. J. (1) w 4/12 części na prawach wspólności ustawowej oraz uczestnika A. P. 2/12 części, w ten sposób, że korzystając z opinii biegłego geodety A. K. z dnia 18 lutego 2015r (k. 679-688 akt sprawy) w wariantcie 1 i z mapy k. 687 akt sprawy, dokonał podziału nieruchomości na dwie działki: działkę nr (...) o powierzchni 0,1396 ha zabudowaną budynkiem gospodarczym, działkę nr (...) o powierzchni 0,4304 ha zabudowaną

budynkiem mieszkalnym i gospodarczymi; w pkt II korzystając z opinii biegłego z zakresu budownictwa M. B. z 9 listopada 2013r. (k. 447- 455 akt sprawy) i opinii uzupełniającej (k. 513- 518 akt sprawy) w budynku mieszkalnym położonym na działce numer (...) ustanowił odrębną własność: lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej 163,2 m² i powierzchni całkowitej 224,7 m² oraz powierzchni pomieszczeń gospodarczych 552,7 m² składających się z położonego na parterze korytarza o powierzchni 16,9 m², kuchni o powierzchni 12,8 m², pokoju o powierzchni 15,8 m², pokoju o powierzchni 18,8 m², łazienki o powierzchni 10,5 m², położonego na I piętrze korytarza o powierzchni 16,9 m², pokoju o powierzchni 32,4 m², pokoju o powierzchni 21,3 m², pokoju o powierzchni 17,8 m², oraz pomieszczeń przynależnych: strychu na poddaszu o powierzchni 61,5 m² i pomieszczeń gospodarczych: chłodni znajdującej się w budynku (...) o powierzchni 9,5 m², obory w budynku (...) o powierzchni 82,4 m², magazynku w budynku (...) o powierzchni 7,7 m², stodoły w budynku (...) o powierzchni 105,4 m², poddasza gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 159,8 m², garażu w budynku (...) o powierzchni 22,3 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 25,2 m², garażu w budynku (...) o powierzchni 24,4 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 17 m², pomieszczenia garażowego w budynku (...) o powierzchni 11,4 m², poddasza w budynku (...) o powierzchni 87,6 m², z którym to lokalem łączy się udział w częściach wspólnych budynków i w gruncie w wysokości (...), o wartości 176 100 zł i przyznał go na własność wnioskodawczyni A. J.; lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej lokalu (...) m² i o powierzchni całkowitej 341,9 m², oraz powierzchni pomieszczeń gospodarczych 494,3 m², składającego się z wiatrolapu na parterze o powierzchni 7 m², sieni i kotłowni o powierzchni 7,2 m², kuchni o powierzchni 13,8 m², pokoju o powierzchni 21,8 m², pokoju o powierzchni 7,7 m², korytarza o powierzchni 4 m², łazienki o powierzchni 4,9 m², WC o powierzchni 1,8 m², korytarza o powierzchni 3,9 m², korytarza o powierzchni 5,7 m², z położonego na I piętrze pokoju o powierzchni 14,4 m², pokoju o powierzchni 24,8 m², pokoju o powierzchni 10 m², korytarza o powierzchni 3 m², łazienki o powierzchni 9,6 m², pokoju o powierzchni 67,6 m² oraz pomieszczeń przynależnych, położonych na parterze: pomieszczenia gospodarczego o powierzchni 10 m², pomieszczenia gospodarczego o powierzchni 6,8 m², komórki na opał o powierzchni 12,2 m² i pomieszczenia gospodarczego o powierzchni 20,3 m², strychu położonego na poddaszu o powierzchni 26,8 m², strychu położonego na poddaszu o powierzchni 58,6 m² oraz pomieszczeń gospodarczych : garażu na sprzęt w budynku (...) o powierzchni 121,4 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 13,7 m², obory w budynku (...) o powierzchni 83,4 m², chłodni w budynku (...) o powierzchni 14,2 m², poddasza gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 111,8 m², garażu w budynku (...) o powierzchni 20,2 m², garażu w budynku (...) o powierzchni 25,8 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 21,8 m², korytarza w budynku (...) o powierzchni 8,6 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 22,1 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 13,6 m², poddasza w budynku (...) o powierzchni 37,7 m², z którym to lokalem łączy się udział w częściach wspólnych budynków i w gruncie w wysokości 518/1000, o wartości 229 500 zł i przyznał go na własność uczestnikom M. J. i J. J. (1) na prawach wspólności ustawowej; w pkt III wyodrębniłą działkę nr (...) o powierzchni 0,1396 ha zabudowaną budynkiem gospodarczym o wartości 82 500 zł przyznał na własność uczestnikowi A. P.; w pkt IV zasądził solidarnie od uczestników M. J. i J. J. (1) na rzecz wnioskodawczyni A. J. kwotę 45 633,33 zł tytułem dopłaty, płatną w dwóch ratach: pierwsza rata w wysokości 22 800 zł płatna w terminie roku od dnia uprawomocnienia się postanowienia, a druga rata w wysokości 22 833,33 zł płatna w terminie dwóch lat od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie zapłaty; w pkt V zasądził od uczestnika A. P. na rzecz wnioskodawczyni A. J. kwotę 1 916,67 zł tytułem dopłaty, płatną w terminie trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie zapłaty; w pkt VI zasądził solidarnie od uczestników M. J. i J. J. (1) na rzecz wnioskodawczyni A. J. kwotę 333 zł tytułem zwrotu części opłaty od wniosku, a w pozostałym zakresie ustalił, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie; w pkt VII zasądził od uczestnika A. P. na rzecz wnioskodawczyni A. J. kwotę 166 zł tytułem zwrotu części opłaty od wniosku oraz kwotę 721 zł tytułem zwrotu części uiszczonych zaliczek; w pkt VIII nakazał wnioskodawczyni, aby uiściła na rzecz Skarbu

Państwa Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich kwotę 762,45 zł tytułem kosztów sądowych; w pkt IX nakazał uczestnikom M. J. i J. J. (1), aby uiścili solidarnie na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich kwotę 762,45 zł tytułem kosztów sądowych.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny. Wnioskodawczyni A. J. jest właścicielką nieruchomości rolnej zabudowanej położonej w S. składającej się z działki nr (...) o pow. 0,57ha, dla której Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), w części 6/12, a uczestnicy M. J. i J. J. (1) w 4/12 części na prawach wspólności ustawowej oraz uczestnik A. P. 2/12 części. Wartość tej nieruchomości wynosi 488 100 zł. Na terenie tej nieruchomości zamieszkują uczestnicy M. i J. J. (1) oraz wnioskodawczyni A. J.. Uczestnik A. P. zajmuje jedynie budynek gospodarczy. Przedmiotowa nieruchomość zabudowana jest budynkiem mieszkalnym w zabudowie wolnostojącej, czterema budynkami gospodarczymi oraz wiatą składową. Istnieje możliwość zniesienia współwłasności przedmiotowej nieruchomości poprzez jej podział na dwie działki: działkę nr (...) o powierzchni 0,1396 ha zabudowaną budynkiem gospodarczym, działkę nr (...) o powierzchni 0,4304 ha zabudowaną budynkiem mieszkalnym i gospodarczymi. Na działce numer (...) zabudowanej budynkiem mieszkalnym i gospodarczymi istnieje możliwość ustanowienia odrębnej własności dwóch lokali mieszkalnych:

- lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej 163,2 m² i powierzchni całkowitej 224,7 m² oraz powierzchni pomieszczeń gospodarczych 552,7 m², składającego się z położonego na parterze korytarza o powierzchni 16,9 m², kuchni o powierzchni 12,8 m², pokoju o powierzchni 15,8 m², pokoju o powierzchni 18,8 m², łazienki o powierzchni 10,5 m², położonego na I piętrze korytarza o powierzchni 16,9 m², pokoju o powierzchni 32,4 m², pokoju o powierzchni 21,3 m², pokoju o powierzchni 17,8 m² oraz pomieszczeń przynależnych: strychu na poddaszu o powierzchni 61,5 m² i pomieszczeń gospodarczych: chłodni znajdującej się w budynku (...) o powierzchni 9,5 m², obory w budynku (...) o powierzchni 82,4 m², magazynku w budynku (...) o powierzchni 7,7 m², stodoły w budynku (...) o powierzchni 105,4 m², poddasza gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 159,8 m², garażu w budynku (...) o powierzchni 22,3 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 25,2 m², garażu w budynku (...) o powierzchni 24,4 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 17 m², pomieszczenia garażowego w budynku (...) o powierzchni 11,4 m², poddasza w budynku (...) o powierzchni 87,6 m², z którym to lokalem łączy się udział w częściach wspólnych budynków i w gruncie w wysokości (...), o wartości 176 100 zł

- lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej lokalu 207,2 m² i o powierzchni całkowitej 341,9 m², oraz powierzchni pomieszczeń gospodarczych 494,3 m², składającego się z wiatrolapu na parterze o powierzchni 7 m², sieni i kotłowni o powierzchni 7,2 m², kuchni o powierzchni 13,8 m², pokoju o powierzchni 21,8 m², pokoju o powierzchni 7,7 m², korytarza o powierzchni 4 m², łazienki o powierzchni 4,9 m², WC o powierzchni 1,8 m², korytarza o powierzchni 3,9 m², korytarza o powierzchni 5,7 m², z położonego na I piętrze pokoju o powierzchni 14,4 m², pokoju o powierzchni 24,8 m², pokoju o powierzchni 10 m², korytarza o powierzchni 3 m², łazienki o powierzchni 9,6 m², pokoju o powierzchni 67,6 m² oraz pomieszczeń przynależnych położonych na parterze: pomieszczenia gospodarczego o powierzchni 10 m², pomieszczenia gospodarczego o powierzchni 6,8 m², komórki na opał o powierzchni 12,2 m² i pomieszczenia gospodarczego o powierzchni 20,3 m², strychu położonego na poddaszu o powierzchni 26,8 m², strychu położonego na poddaszu o powierzchni 58,6 m² oraz pomieszczeń gospodarczych: garażu na sprzęt w budynku (...) o powierzchni 121,4 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 13,7 m², obory w budynku (...) o powierzchni 83,4 m², chłodni w budynku (...) o powierzchni 14,2 m², poddasza gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 111,8 m², garażu w budynku (...) o powierzchni 20,2 m², garażu w budynku (...) o powierzchni 25,8 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 21,8 m², korytarza w budynku (...) o powierzchni 8,6 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o powierzchni 22,1 m², pomieszczenia gospodarczego w budynku (...) o

powierzchni 13,6 m², poddasza w budynku (...) o powierzchni 37,7 m², z którym to lokalem łączy się udział w częściach wspólnych budynku i w gruncie w wysokości (...) o wartości 229 500 zł.

Pierwszy z lokali użytkowany jest przez wnioskodawczynię A. J., zaś drugi z lokali przez małżonków M. i J. J. (1). Wyodrębniona działka nr (...) o powierzchni 0,1396 ha zabudowana budynkiem gospodarczym o wartości 82 500 zł jest użytkowana przez uczestnika A. P.. Wartość nakładów poniesionych przez wnioskodawczynię – przyjmując wariant 1 podziału z opinii biegłego geodety A. K. – to kwota 60 200 zł, a nakładów poniesionych przez uczestników M. i J. J. (1) to kwota 74 900 zł, a nakładów uczestnika A. P. to kwota 26100 zł.

Rozważając tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy powołując treść art. 210 kc, art. 211 kc oraz art. 621 kpc i art. 623 kpc wskazał, że w rozpatrywanej sprawie nie było sporu co do tego, iż należy wydzielić uczestnikowi A. P. użytkowaną przez niego część nieruchomości zabudowaną budynkiem gospodarczym. Spór dotyczył jedynie tego, czy granica tej działki powinna przebiegać po ścianach budynków gospodarczych sąsiednich nieruchomości. Sąd podzielił stanowisko uczestnika, że przy podziale nieruchomości wyjątkowo można dopuścić taką możliwość, ale tylko wtedy, gdy tego podziału nie da się przeprowadzić w inny sposób. W niniejszej sprawie taka możliwość, w ocenie Sądu Rejonowego, istniała i została wskazana w wariantcie 1 opinii biegłego geodety. Dlatego korzystając z opinii biegłego geodety A. K. z dnia 18 lutego 2015r (k. 679-688 akt sprawy) w wariantcie 1 i z mapy k. 687 akt sprawy, nowo powstałą działkę numer (...) przyznano uczestnikowi A. P.. Spór pomiędzy wnioskodawczynią, a uczestnikami M. i J. J. (1) dotyczył natomiast pozostałej części nieruchomości. Wnioskodawczyni proponowała jej podział na dwie części, zaś uczestnicy ustanowienie odrębnej własności dwóch lokali mieszkalnych. Zdaniem Sądu, podział nieruchomości na trzy działki proponowany przez wnioskodawczynię doprowadziłby do całkowitego zniesienia współwłasności i jest to jego niewątpliwa zaleta. Aby jednak mógł zostać zrealizowany, konieczne byłoby wykonanie szeregu kosztownych prac budowlanych. W budynku gospodarczym położonym najbliżej drogi publicznej (...)uczestnicy M. i J. J. (1) mają garaż i pomieszczenie warsztatowe oraz instalację elektryczną wraz z układem pomiarowym, która musiałaby zostać przeniesiona. Według opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki K. G. zmiana sposobu przyłączenia do sieci uczestników M. i J. J. (1) pociągnęłaby za sobą koszty w wysokości 15 640,11 zł. W budynku mieszkalnym natomiast jego podział po ścianie pionowej pociągałby za sobą konieczność włączenia sieni z kotłownią do nieruchomości wnioskodawczyni, rozbiórki wiatrołapu z gankiem i wykonania nowej kotłowni i komina dla uczestników M. i J. J. (1). Instalacja centralnego ogrzewania musiałaby zostać przerobiona i dostosowana do nowej lokalizacji pieca. Jak wynika z ustnej opinii biegłego z zakresu budownictwa M. B. koszt przebudowy instalacji centralnego ogrzewania wyniósłby od kilku do kilkunastu tysięcy złotych. Ponadto należałoby wybić nowe otwory drzwiowe i zamurować inne. W budynku gospodarczym (...) konieczne byłoby wymurowanie ściany na poddaszu budynku. Ponadto małżonkowie M. i J. J. (1) w budynku stodoły mają urządzone pomieszczenie, w którym znajduje się chłodnia na mleko. Aby była możliwość odbioru tego mleka, konieczne byłoby urządzenie tego pomieszczenia w innym miejscu wobec braku możliwości wjazdu cysterną na dziedziniec. Pomieszczenie takie powinno być oddzielone trwałymi ścianami i wykafelkowane. Uczestnicy M. i J. J. (1) wskazywali, że koszt urządzenia takiej chłodni to około 20 000 zł. Po zsumowaniu wyżej wskazanych kosztów powstaje znaczna kwota, którą uczestnicy M. i J. J. (1) musieliby wyłożyć, aby proponowany przez wnioskodawczynię sposób zniesienia współwłasności mógł zostać zrealizowany. Sąd pierwszej instancji podkreślił przy tym, że prace, które należałoby wykonać, to nie tylko postawienie nowych ścian, ale niszczenie dotychczasowych nakładów dokonanych przez uczestników, którzy wybudowali chłodnię, wykonali centralne ogrzewanie, wybudowali wiatrołap. Wobec tego, proponowany przez wnioskodawczynię sposób zniesienia współwłasności zakładający przymuszenie uczestników do wykonania powyższych prac mimo ich zdecydowanego sprzeciwu byłby rażącym naruszeniem ich interesów. Dlatego taki sposób zniesienia współwłasności nie został przez Sąd uwzględniony. Wnioskodawczyni podnosiła, że zakład energetyczny planuje wykonanie na terenie przedmiotowej nieruchomości prac, które mogłyby obniżyć koszt przeniesienia układu pomiarowego z budynku (...). Twierdzeń tych jednak zdaniem Sądu nie wykazała, a złożony wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki nie mógł służyć wykazaniu zamierzeń zakładu energetycznego. Gdyby nawet koszty te mogły ulec obniżeniu, to i tak nie rozwiązywałoby to, w ocenie Sądu, kwestii pozostałych prac budowlanych. Wnioskodawczyni zarzuciła również, że uczestnicy M. i J. J. (1) zlikwidowali stado krów i usunęli chłodnię na mleko. Uczestnicy przyznali, że stado zostało zlikwidowane celem zakupu nowego, a urządzenie chłodnicze zostało wymontowane celem

wyczyszczenia. Zatem stan faktyczny w istocie się nie zmienił. Sąd zważył, że ustanowienie odrębnej własności lokali mieszkalnych nie pociąga za sobą konieczności przeprowadzania dodatkowych prac budowlanych i jest zgodne z dotychczasowym, wieloletnim sposobem korzystania z nieruchomości. Każdy z lokali posiada niezależne wejścia i instalacje wewnętrzne. Mając to na uwadze Sąd Rejonowy ustanowił odrębną własność dwóch lokali mieszkalnych jak w punkcie II postanowienia. W toku postępowania uczestnicy składali szereg zastrzeżeń do opinii biegłej M. F.. Zarzuty dotyczyły nieuwzględnienia faktu adaptacji pomieszczeń gospodarczych na mieszkalne, nieuwzględnienia budowy wiatrołapu, zaniżenia wartości nakładów, błędnego przyjęcia stopnia zużycia budynku (...), niewłaściwej metody wyceny oraz nieuwzględnienia faktu wyburzenia przez poprzedników prawnych wnioskodawczyni całej kondygnacji w budynku gospodarczym (...). Odnosząc się do zarzutów wyburzenia przez poprzedników prawnych wnioskodawczyni jednej kondygnacji w budynku gospodarczym, Sąd Rejonowy wskazał, że to rolą pozostałych współwłaścicieli było zapobieżenie dokonywaniu rozbiórki budynku, jeśli nie była ona zasadna. Wnioskodawczyni natomiast nabyła udział w nieruchomości w drodze darowizny w 2003r. i nie może ponosić prawnych konsekwencji działań podejmowanych w okresie, kiedy nie była współwłaścicielką nieruchomości. Biegła z zakresu szacowania nieruchomości szczegółowo ustosunkowała się do stawianych zarzutów, a jej opinia jest obszerna i fachowa. Wskazała nie tylko podstawy prawne opinii, ale też obszernie podstawy metodologiczne i źródła informacji. Obszernie omawiała przesłanki wyboru metody wyceny i charakterystykę zastosowanej metody, wszelkie dokonane analizy są wyczerpujące i należyście wyjaśnione. Pozwalało to zdaniem Sądu ocenić złożoną opinię jako rzetelną i fachową. Odpowiadając na zarzuty uczestników biegła jeszcze raz wyjaśniła zastosowaną metodę wyceny. Wskazała, że uwzględnione są wszystkie nakłady zgłaszane przez uczestników, a wartość ich wyliczona jest według zasad rynkowych. Wyjaśniła, że w przypadku, gdy ustalana jest wartość rynkowa nieruchomości, to również nakłady muszą być wyceniane tą metodą. Odnośnie kwestionowanego stopnia zużycia budynków biegła wyjaśniła, że nie jest prawdą, iż wszystkie budynki gospodarcze są takiej samej konstrukcji i w takim samym stanie technicznym. Biegła wskazała również na trudności z doбором odpowiednich transakcji i dlatego zastosowała ekstrapolację wagi cechy związanej m.in. z powierzchnią pomieszczeń przynależnych. Dodatkowo biegła wyjaśniła zastosowaną metodę wyceny w opinii ustnej złożonej na rozprawie w dniu 12.11.2014r. W ocenie Sądu pierwszej instancji, zarzuty co do opinii biegłej z zakresu szacowania nieruchomości były zatem bezzasadne, a samo niezadowolenie strony z treści opinii nie może stanowić podstawy do powoływania innego biegłego tej samej specjalności. Reasumując, zdaniem Sądu, dokonany podział nieruchomości nie sprzeciwia się prawu ani zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza interesu osób uprawnionych. Podział nieruchomości nie pociąga za sobą istotnej zmiany rzeczy ani nie zmniejsza znacznie jej wartości. Wyodrębnione nieruchomości mają racjonalną wielkość, kształt i dostęp do drogi publicznej. Powołując jako podstawę art. 623 kpc i art. 212 kc zasądzono solidarnie od uczestników M. J. i J. J. (1) na rzecz wnioskodawczyni A. J. kwotę 45 633,33 zł tytułem dopłaty, płatną w dwóch ratach: pierwsza rata w wysokości 22800 zł płatna w terminie roku od dnia uprawomocnienia się postanowienia, a druga rata w wysokości 22 833,33 zł płatna w terminie dwóch lat od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie zapłaty, bowiem taka jest różnica w wartości przyznanych wnioskodawczyni i uczestnikom nieruchomości z uwzględnieniem ich udziałów. Przy ustalaniu wartości nieruchomości Sąd wziął pod uwagę również wartość dokonanych przez strony nakładów. Ponadto zasądzono od uczestnika A. P. na rzecz wnioskodawczyni A. J. kwotę 1 916,67 zł tytułem dopłaty, płatną w terminie trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie zapłaty. W ocenie Sądu, ustalone terminy zapłaty są zgodne z wnioskiem uczestników, a z drugiej strony nie są nadmiernie długie z punktu widzenia interesów wnioskodawczyni. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc, z tym wyjątkiem, że uczestnicy winni zwrócić wnioskodawczyni część opłaty od wniosku, a uczestnik A. P. kwotę 721 zł tytułem zwrotu części uiszczonych zaliczek na poczet opinii biegłych. Uczestnik A. P. nie uiszczał żadnych zaliczek na poczet opinii biegłych, a powinien ponieść koszty opinii biegłego geodety i opinii biegłej z zakresu szacowania nieruchomości stosownie do swojego udziału. Wobec tego, że wnioskodawczyni uiściła kwotę 4 400 zł tytułem zaliczek na poczet opinii biegłych, a małżonkowie J. w wysokości 2 500 zł, orzeczono jak w punkcie VII postanowienia. Wobec natomiast tego, że koszty opinii biegłych w niniejszej sprawie nie zostały w całości pokryte, na podstawie art. 83 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych orzeczono jak w punkcie VIII i IX postanowienia.

Apelacje od powyższego postanowienia złożyła wnioskodawczyni oraz uczestnicy postępowania.

Wnioskodawczyni w swojej apelacji, zaskarżając postanowienie w zakresie pkt II i IV, zarzuciła naruszenie:

1. art. 211 kc i art. 212 kc poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na ustanowieniu odrębnej własności lokali, kiedy istniała możliwość zniesienia współwłasności nieruchomości przez podział w naturze, podział działki siedliskowej nr (...) na dwie odrębne działki i wyjście ze współwłasności przez całkowite jej zniesienie;
2. art. 212 kc w zw. z art. 5 kc poprzez orzeczenie o podziale nieruchomości wspólnej w sposób sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem nieruchomości, a także nierówne traktowanie współwłaścicieli z naruszeniem zasad współzycia społecznego i przyznanie uczestnikom budynku gospodarczego (...), przez co zmniejszony został udział wnioskodawczyni w wspólnej nieruchomości;
3. art. 212 § 3 kc, poprzez rozłożenie dopłaty na raty i ustalenie płatności na rok i dwa lata od prawomocności postanowienia, kiedy uczestnicy mają możliwość tą dopłatę uiścić jednorazowo, skoro przez cztery lata trwania postępowania mieli środki finansowe, aby czynić nakład na nieruchomość i wnosili o taki sposób zniesienia współwłasności nieruchomości, a zatem liczyli się z koniecznością ich uiszczenia i mogli się do nich przygotować;
4. art. 623 kpc poprzez zniesienie współwłasności niezgodnie z wartością udziałów z pokrzywdzeniem wnioskodawczyni i w konsekwencji orzeczenie na jej rzecz dopłaty, kiedy przy zniesieniu współwłasności w sposób dokonany przez Sąd przyznanie wnioskodawczyni budynku gospodarczego (...), z którego uczestnicy korzystać nie muszą, uwzględniałoby udziały stron we współwłasności nieruchomości i wykluczyłoby lub zmniejszyłoby wysokość dopłaty;
5. art. 233 § 1 kpc poprzez przyjęcie błędnego założenia, że można znieść współwłasności nieruchomości jedynie przez ustanowienie odrębnej własności lokalu;
6. art. 233 § 1 kpc poprzez uznanie, że podział działki nr (...) na dwie działki i całkowite zniesienie współwłasności rażąco naruszałoby interesy uczestników, gdyż łączyłoby się ze znacznymi wydatkami, kiedy w toku postępowania zmienił się stan faktyczny, a czego Sąd nie uwzględnił i zmiana sposobu przyłączenia do sieci energetycznej nie wiązałyby się z koniecznością poniesienia przez nich kosztów, a budynek gospodarczy (...) nie jest już przez uczestników wykorzystywany na oborę i chłodnię na mleko, gdyż zlikwidowali oni stado krów i usunęli chłodnię, a zatem nie musieliby przenosić jej w inne miejsce;
7. art. 278 kpc poprzez nie zasięgnięcie opinii uzupełniającej biegłego z zakresu elektroenergetyki celem ustalenia, czy w obecnym stanie faktycznym, w związku z wykonywaną modernizacją sieci energetycznej we wsi S., zmiana sposobu przyłączenia uczestników do sieci wiązałyby się z jakimikolwiek kosztami i w związku z tym nie ustalenie istotnej dla sprawy okoliczności;
8. art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc poprzez nie wyjaśnienie i nie wskazanie dowodów, które prowadziły do przyjęcia, że podział nieruchomości w naturze wiązałyby się ze znacznymi kosztami oraz niedostateczne uzasadnienie motywów rozstrzygnięcia w zakresie zmniejszenia udziału wnioskodawczyni we własności nieruchomości i rozłożenia dopłaty na raty.

Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawczyni wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i całkowite zniesienie współwłasności poprzez podział w naturze, tj. podział działki nr (...), zgodnie z opinią biegłego z dnia 5 lutego 2013 r., ewentualnie o zmianę postanowienia i przyznanie wnioskodawczyni budynku gospodarczego (...) i odpowiednie zmniejszenie dopłaty na jej rzecz oraz zasądzenie płatności tej dopłaty jednorazowo bez odraczania terminu płatności.

Uczestnicy w swojej apelacji, zaskarżając powyższe postanowienie w zakresie pkt I w części dotyczącej geodezyjnego podziału działki nr (...), w zakresie nieuwzględniającym wariantu II oraz w pkt II, III, IV i V, w części ustalającej wartość odpowiednio przyznanych części nieruchomości oraz wynikających stąd spłat i dopłat zarzucili naruszenie:

1. art. 207 § 1 kc w zw. z art. 221 kc w zw. z art. 623 kc, poprzez nieuwzględnienie przy szacowaniu wartości nakładów na nieruchomości wspólną stanu nieruchomości z dnia dokonania przez Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich (I Ns 196/80) podziału quo ad usum, który winien stanowić punkt wyjścia dla szacowania wartości przyznanych stronom części nieruchomości, tj. odpowiednio uczestnikom lokalu mieszkalnego wraz z pomieszczeniami przynależnymi oraz A. P. budynku gospodarczego, co skutkowało przy ustalaniu wielkości przyznanych powierzchni pomięciem w rozliczeniu I kondygnacji budynku gospodarczego (...) która została wyburzona przez poprzedników prawnych wnioskodawczyni, a tym samym spowodowało to zmniejszenie powierzchni użytkowanych oraz wadliwym ustaleniem wartości nakładów poczynionych przez strony na przyznane uprzednio przez Sąd części nieruchomości wspólnej, co skutkowało bezzasadnym orzeczeniem o obowiązku spłat i dopłat na rzecz wnioskodawczyni;

2. art. 211 kc oraz art. 221 kc, poprzez dokonanie podziału działki nr (...) według wariantu I opinii biegłego, co nie uwzględniało sądowego podziału quo ad usum, jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem działki projektowanej i przyznanej uczestnikowi A. P. z uwagi na dotychczasowy sposób korzystania i poczynione nakłady, a w szczególności towarzyszącą budynkowi infrastrukturę w postaci systemu drenów, których zakończenie mieści się w granicy działki (...) idącej po ścianie budynku gospodarczego (...)

Wskazując na powyższe zarzuty uczestnicy wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o jego zmianę co do wzajemnych rozliczeń w zakresie żądania spłat i dopłat, w oparciu o przeprowadzoną przez Sąd II instancji opinię biegłego z zakresu szacowania nieruchomości oraz zmianę sposobu podziału działki nr (...) na dwie działki według wariantu opisanego w załączniku nr(...) do opinii biegłego z 18 lutego 2015 roku. Sąd Okręgowy rozpoznając apelację oparł się na ustaleniach faktycznych Sądu Rejonowego, a ponadto ustalił, że uczestnicy postępowania M. i J. J. (1) prowadzą gospodarstwo rolne, będąc właścicielami około 22 hektarów pola i dzierżawiąc około 50 hektarów. Uczestnicy dysponują niezbędnym arealem ziemi do hodowli krów, a ponadto mają potrzebny do takiej hodowli sprzęt rolniczy (okoliczności uznane za przyznane - zapis elektroniczny rozprawy apelacyjnej z- k. 743). Rozważając całość tak poczynionych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy zważył co następuje. Apelacja wnioskodawczyni podlegała uwzględnieniu w nieznaczącej części, a apelacja uczestników postępowania – oddaleniu. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, dokonaną bez naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. ocenę dowodów i większość uzasadniającej powyższe stanowisko argumentacji prawnej, w przedmiocie sposobu zniesienia współwłasności objętej wnioskiem nieruchomości i dokonanych w związku z tym rozliczeń, nie dostrzegając potrzeby ich powtarzania, zaś obie apelacje w przeważających częściach stanowią nieuzasadnione polemiki ze wskazaną argumentacją Sądu pierwszej instancji, opierając się częściowo na zarzutach podnoszonych już w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, a które to zarzuty w większości były przedmiotem rozważań uzasadnienia zaskarżonego postanowienia. Odnosząc się zatem do apelacji wnioskodawczyni, w pierwszej kolejności należy wskazać, że nie są uzasadnione jej zarzuty naruszenia prawa materialnego (art. 211 i 212 k.c.), jak i prawa procesowego, a dotyczące zniesienia współwłasności wyodrębnionej działki (...) przez ustanowienie odrębnej własności lokali, zamiast fizycznego podziału tejże działki, pomimo, że podział taki, jak podniosła skarżąca, był możliwy. Bez wątpienia podział taki, który wstępnie – poglądowo, został zaproponowany przez biegłego z zakresu budownictwa M. B. (k. 176) skutkowałby, jak podnosi skarżąca, wydzieleniem dwóch odrębnych nieruchomości, w ramach podziału działki siedliskowej oznaczonej w zaskarżonym postanowieniu nr (...). Mając jednak na względzie całokształt okoliczności sprawy, w tym i stanowisko, i uzasadniające je zarzuty, uczestników postępowania, którzy konsekwentnie sprzeciwiali się takiemu podziałowi, wnosząc o ustanowienie odrębnej własności lokali, za trafne uznać należy stanowisko Sądu pierwszej instancji i wskazane przez ten Sąd argumenty, które Sąd Okręgowy także podziela, przemawiające za niedopuszczalnością w niniejszej sprawie takiego podziału w naturze. Podział taki byłby bowiem, w ocenie Sądu Okręgowego, sprzeczny z kryterium zniesienia współwłasności przewidzianym w powołanym w uzasadnieniu Sądu Rejonowego przepisie art. 211 k.c., tj. ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem rzeczy. Przede wszystkim zauważyć należy, że obecny stan posiadania budynków, który został w istocie usankcjonowany sposobem zniesienia współwłasności zaskarżonym postanowieniem, istnieje już od bardzo dawna (ponad 33 lat), gdyż został dokonany jeszcze przy udziale poprzedników prawnych wnioskodawczyni i uczestników M. i J. J. (1), postanowieniem Sądu Okręgowego (w wyniku apelacji) z 17 września 1982r., w sprawie I Cr 448/82 o podział do korzystania. Podział powyższy, będąc więc usankcjonowany

orzeczeniem Sądu, nie nastąpił, co również nie jest pozbawione znaczenia, w wyniku samowolnych zawłaszczeń przez współwłaścicieli poszczególnych części nieruchomości, czy w wyniku, co nierzadko ma miejsce, budzącego wątpliwości co do jego zgodności wszystkich zainteresowanych, podziału dorozumianego. Od tamtego zatem czasu, najpierw poprzednicy prawni wnioskodawczynie i uczestników (co wynika z akt sprawy Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich, sygn. akt I Ns 296/80), a następnie oni, co wynika z akt sprawy niniejszej, przystosowywali posiadane pomieszczenia do swoich potrzeb, przede wszystkim poprzez czynienie nakładów, które tak przez wnioskodawczynię jak i uczestników, na co wskazywali (k. 234 – 382 i 389 - 395), w znacznych zakresach były wykonywane na przestrzeni wielu lat. Przy czym, co istotne i wnioskodawczynie, i uczestnicy, oprócz używania budynków na cele mieszkalne, ich części gospodarze wykorzystywali, w związku z prowadzonymi gospodarstwami rolnymi czyniąc też nakłady w związku z takim sposobem używania budynków, a zatem w związku z potrzebami wynikającymi z tegoż prowadzenia gospodarstw. Dokonany podział, w przeciwieństwie do proponowanego przez wnioskodawczynię, umożliwił zaś pozostawienie poczynionych nakładów, we własności i posiadaniu ich inwestorów. Wynikiem podziału działki (...) w naturze (k. 176) byłoby nadto z jednej strony pozbawienie uczestników M. i J. J. (1) dotychczasowego, jak już wskazano wieloletniego, dostępu do budynku oznaczonego nr (...) (według oznaczeń opinii zasadniczej biegłego M. B.) od strony wspólnego podwórza, związanego przede wszystkim z korzystaniem z pomieszczenia chłodni na mleko (o czym również w dalszej części rozważań), a z drugiej strony prowadziłyby do wyodrębnienia dla wnioskodawczynie wąskiej i niefunkcjonalnej działki, uwzględniając że korzystanie z niej związane jest z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, a dostęp do przyznanego jej budynku (...) mógłby mieć miejsce w praktyce tylko od strony tego wydzielonego podwórka, skoro od strony działki (...) wynosi on tylko około 2 metrów. Podział taki ponadto prowadziłyby do pozbawienia wskazanych wyżej uczestników prawa do korzystania z budynku oznaczonego nr (...) (o czym szerzej również w dalszej części rozważań), a zauważyć należy, że uczestnicy M. i J. J. (1), na przestrzeni wielu lat korzystania z pomieszczeń w poszczególnych budynkach, dostosowali ich strukturę i przeznaczenie do owego stanu posiadania, zmieniając przeznaczenie (i ponosząc nakłady) wielu pomieszczeń gospodarczych w budynku mieszkalnym, na pomieszczenia mieszkalne (a co wynika z zestawień pomieszczeń sporządzonych w opiniach biegłych w sprawie niniejszej i sprawie I Ns 296/80), a zatem przy założeniu, że mieli oni możliwość korzystania z owych pomieszczeń gospodarczych w tymże budynku (...). Rozważając powyższą kwestię wieloletniego korzystania przez współwłaścicieli z nieruchomości na podstawie orzeczenia Sądu w przedmiocie podziału do korzystania i efektów takiego korzystania, jako negatywnej, a wyżej wskazanej, przesłanki podziału w naturze z art. 211 k.c., Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z 5 lutego 2010r., III CSK 195/09, Wyd. Lex nr 585823 (teza 5), że niepodobna jest upatrywać naruszenia art. 211 k.c. w tym, że Sąd przyznając na własność poszczególne lokale współwłaścicielom miał na uwadze, iż niektóre z nich stanowiły wieloletnie miejsce zamieszkania tych współwłaścicieli, albo miejsce prowadzenia przez nich działalności gospodarczej, na które to lokale poczynili oni na ogół znaczące nakłady. Sąd Okręgowy również podziela argumenty Sądu pierwszej instancji, iż negatywną przesłanką podziału działki nr (...) w naturze, uwzględniając, co należy podkreślić, całokształt wskazanych już wyżej jak i w dalszej części rozważań, okoliczności sprawy, był również zakres robót przystosowawczych, niezbędnych do takiego podziału, a w których wnioskodawczynie ostatecznie jednak w ogólnie nie chciała partycypować, co wynika z jej oświadczenia na rozprawie w dniu 25 września 2013r. (k.443). W istocie, jak podnosi apelująca, Sąd Rejonowy nie ustalił kosztów wszystkich niezbędnych prac przystosowawczych, potrzebnych do podziału nieruchomości w naturze (a co bez wątpienia, co należy wskazać tylko na marginesie, wiązałoby się z koniecznością poniesienia kolejnych kosztów opinii biegłych), co jednak jest o tyle pozbawione większego znaczenia, że za brakiem podstaw do dokonania takiego podziału przemawiały również inne, a o czym już wcześniej mowa, wskazane wyżej jak i w dalszej części rozważań względy. Zauważyć jednak należy, że już wymiennie obliczone, na podstawie zebranych dowodów, koszty owych prac przystosowawczych, były znaczne, a podnoszone w tym przedmiocie zarzuty skarżącej co do naruszenia prawa materialnego jak i procesowego, również nie są trafne. Jak wynika, zatem z opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki (k. 409), koszt koniecznej zmiany sposobu przyłączenia do sieci energetycznej uczestników M. i J. J. (1), poprzez przeniesienie układu pomiarowego z budynku (...) do pomieszczeń które mogłyby zostać im przyznane w wyniku owego podziału w naturze, wyniosłby 15.640,11 zł. brutto. Ponadto koszt przeniesienia pomieszczenia chłodni, do której uczestnicy mają dostęp od strony podwórka, wyniosłby około 20.000 zł, co wynika z zeznań uczestnika J. J. (1), zaś koszt niezbędnych przeróbek związanych ze zmianami instalacji centralnego ogrzewania, jak wynika z opinii ustnej biegłego M. B. (k. 233), wyniosłby od kilku do kilkunastu tysięcy złotych. Należy przy tym mieć na uwadze, że w pisemnej opinii

uzupełniającej (k. 229) biegły wskazał, iż przy owych zmianach, przeniesienie pomieszczenia kotłowni, w jego ocenie, powinno nastąpić do pomieszczeń znajdujących się po drugiej stronie budynku, w stosunku do usytuowania urządzeń instalacji, a urządzenie nowej kotłowni wymagałoby wykonania projektu budowlanego, a ponadto, na co wskazuje treść opinii zasadniczej i ustnej, z owym przeniesieniem kotłowni, która nadto musiałaby spełniać odpowiednie warunki techniczne, wiązałaby się również potrzeba wykonania nowego komina, do czego potrzebny jest i projekt budowlany i pozwolenie na budowę. Dlatego też już podstawowe zasady doświadczenia życiowego wskazują, że koszt związany ze zmianami instalacji grzewczej pomieszczeń uczestników oscylowałby jednak wokół górnej granicy tychże kosztów wskazywanych przez biegłego, zatem kilkunastu tysięcy złotych. Już zatem owe wymiennie wynikające z zebranych dowodów koszty kształtowałyby się w granicach około 50.000 zł. W ocenie Sądu Okręgowego nie znajdują przy tym żadnego uzasadnienia, już z przyczyn wskazanych przez Sąd Rejonowy, zarzuty wnioskodawczyni zmierzające do zakwestionowania wyżej wskazanych kosztów niezbędnej zmiany sposobu przyłączenia do sieci energetycznej uczestników M. i J. J. (1). Trudno również przyjąć, aby wnioskodawczyni chociażby uprawdopodobniła, mało wiarygodną tezę, że koszty powyższe mogłyby zostać poniesione przez przedsiębiorstwo energetyczne, złożoną kserokopią zawiadomienia (...) oraz wydrukiem z Internetu, z których jedynie wynikało, że w dniu 12 czerwca 2015r. w godzinach od 8.00 – 15.00, w miejscowości S. miała nastąpić przerwa w dostawie prądu, w związku z wykonaniem niezbędnych prac w urządzeniach sieci elektro – energetycznej. Ponadto podnoszenie w tej kwestii przez skarżącą zarzutu naruszenia art. 278 k.p.c., a w konsekwencji i art. 233 § 1 k.p.c., jest o tyle bezskuteczne, że obecny na rozprawie w dniu 30 lipca 2015r. pełnomocnik powódki, po oddaleniu przez Sąd jego wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu elektroenergetyki, nie zgłosił zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. (k. 696) Zgodnie zaś z tym przepisem strony mogą w toku posiedzenia, a jeżeli nie były obecne, na najbliższym posiedzeniu zwrócić uwagę sądu na uchybienia przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozważę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. Skoro więc wnioskodawczyni, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego, nie złożyła zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. po oddaleniu zgłoszonego przez nią wniosku dowodowego, to obecnie nie może skutecznie powoływać się na uchybienie Sądu I instancji polegające na nieuwzględnieniu tego wniosku, skoro również nawet nie podjęła próby uprawdopodobnienia niezgłoszenia takiego zastrzeżenia bez swojej winy. Sąd Okręgowy podziela zaś w tym względzie pogląd utrwalony zarówno w bardzo licznym już orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i sądów powszechnych (zob. m.in. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 50/08, OSNC 2009/7-8/103, Biul.SN 2008/6/13; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2009 r., I CSK 13/09, LEX nr 1211185 i z dnia 10 lutego 2010 r., V CSK 234/09, LEX nr 589835, OSNC-ZD 2010/4/102; wyroki Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 lutego 2009 r., I ACa 809/08, LEX nr 1120180 i z dnia 21 stycznia 2010 r., I ACa 1032/09, LEX nr 1120050; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 czerwca 2011 r., I ACa 617/11, LEX nr 1112457; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 10 sierpnia 2011 r., I ACa 571/11, LEX nr 1133341; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 maja 2012 r., I ACa 1240/11, LEX nr 1220666; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 4 lipca 2012 r., I ACa 304/12, LEX nr 1238476; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 września 2012 r., I ACa 199/12, LEX nr 1238184; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12 września 2012 r., I ACa 299/12, LEX nr 1220620; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 grudnia 2012 r., VI ACa 1188/11, LEX nr 1293070; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 23 stycznia 2013 r., I ACa 1142/12, LEX nr 1271921; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 lutego 2013 r., V ACa 844/12, LEX nr 1280282, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 7 czerwca 2013r., I ACa 36/13, LEX nr 1323294). Nie jest również uzasadniony zarzut skarżącej, co do wskazywanych przez uczestnika kosztów potencjalnego przeniesienia pomieszczenia chłodni na mleko, w sytuacji podziału nieruchomości w naturze. Oczywiście jest, że koszty te należy traktować jako orientacyjne, gdyż wynikały one z zeznań uczestnika (k. 442 odwr.), jednak, co nie bez znaczenia, ich wysokość nie została w toku całego postępowania pierwszoinstancyjnego przez skarżącą w jakikolwiek sposób zakwestionowana, a po raz pierwszy ma to miejsce dopiero w apelacji. Istotnym natomiast jest, że również biegły z zakresu budownictwa, powołując się na informację renowowanego producenta cystern do transportu mleka, wskazał, że w istocie odbiór mleka od uczestników, z uwagi na ograniczenia w długości stosowanych przewodów ssących, w przypadku podziału fizycznego, byłby niemożliwy lub co najmniej poważnie utrudniony, co potwierdza przyjęcie przez Sąd Rejonowy, również za niezbędne potencjalnych kosztów

przeniesienia chłodni. Nie ma również podstaw do wywodzenia jakichkolwiek istotnych w sprawie skutków z twierdzeń wnioskodawczynie, z których wynika, że uczestnik zaprzestał prowadzenia produkcji mlecznej, likwidując hodowlę krów, czemu J. J. (1) zaprzeczył już w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, a które to stanowisko podtrzymał na rozprawie apelacyjnej, wskazując, że w istocie w lipcu 2015r. sprzedał zwierzęta, jednak celem zakupu nowego stada oraz nowych urządzeń chłodniczych. Na wiarygodność jego twierdzeń w tej kwestii wydaje się zaś wskazywać również i to, że, jak podnosił na rozprawie apelacyjnej, nie jest jego zamiarem rezygnacja z produkcji mlecznej, skoro posiada on i niezbędny do jej prowadzenia areal pola (22 hektary użytków własnych oraz 50 hektarów w dzierżawie) jak i odpowiedni sprzęt rolniczy, a ponadto, jak wskazał, a czemu wnioskodawczynie nie przeczyła, pozostaje on nadal członkiem mleczarni. Sąd Okręgowy ponadto zauważa, że wskazany wyżej koszt wykonania niezbędnych robót budowlanych w związku z podziałem fizycznym, nie obejmował ponadto, wymienionych w opinii zasadniczej biegłego z zakresu budownictwa M. B. innych koniecznych prac, takich jak rozbiórka wiatrołapu użytkowanego przez uczestników wraz z gankiem, włączenie pomieszczenia sieni z kotłownią uczestników do części wnioskodawczynie, zamurowanie kilku otworów i wybicie innych, zmiana układu funkcjonalnego, przy czym, jak wskazał biegły, były to tylko najważniejsze prace (k. 174 - 175). Nie może natomiast odnieść jakiegokolwiek skutku podnoszenie przez skarżącą, że odnośnie wykonania przez uczestników wiatrołapu bez pozwolenia na budowę toczy się postępowanie administracyjne, skoro twierdzenie takie zostało podniesione po raz pierwszy dopiero w apelacji, a ponadto wynik tego postępowania na chwilę obecną nie jest wiadomy, zaś mało prawdopodobnym jest, aby zakończyło się ono nakazaniem dokonania rozbiórki. W ocenie Sądu Okręgowego dokonanie podziału nieruchomości w naturze, nie było uzasadnione również z tej przyczyny, że skutkowałoby utratą przez uczestników, a przyznaniem wnioskodawczynie, własności całego budynku gospodarczego (...), a odmienne stanowisko skarżącej nie jest uzasadnione już z przyczyn wyżej wskazanych. Pomijając już zatem wspomnianą wcześniej kwestię wieloletniego korzystania z tego budynku w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i czynieniem nakładów przez uczestników, nadal jest on używany przez nich w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, jako garaż z kanałem (na parterze), a na piętrze jako pomieszczenia gospodarcze, na co wskazywał uczestnik na rozprawie apelacyjnej, a czemu wnioskodawczynie nie przeczyła. Zauważyć ponadto należy, że podział, w którym budynek ten zostałby przyznany wnioskodawczynie, skutkowałby tym, że uczestnicy M. i J. J. (1), otrzymaliby z pomieszczeń gospodarczych tylko mniejszą część budynku (...), a wnioskodawczynie większą część tego budynku oraz w całości budynki (...). Poza znaczną zmianą ukształtowanego już od wielu lat dotychczasowego sposobu korzystania, podział taki byłby istotnie krzywdzący dla uczestników i z tej przyczyny, że gdy oni i ich poprzednicy prawni dbali i remontowali posiadany budynek (...), to poprzednicy prawni wnioskodawczynie dokonali rozbiórki najwyższej kondygnacji budynku (...), tracąc w wyniku tego powierzchnię 123, 58 m⁽²⁾, co wynika z opinii biegłego w sprawie Ns 296/80 Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich. Rozważając formułowane przez skarżącą w apelacji żądanie fizycznego podziału nieruchomości, zauważyć wreszcie należy, że sama skarżąca, co istotne, zgłosiła we wnioskach apelacji (k. 714), żądanie ewentualne, które zmierzało do korekty orzeczenia Sądu pierwszej instancji jedynie poprzez przyznanie wnioskodawczynie budynku gospodarczego (...) (a w istocie znajdujących się w nim pomieszczeń), z odpowiednim zmniejszeniem wysokości należnej jej dopłaty, a zatem wynika z tego, że również skarżąca, sama dopuszczała zniesienie współwłasności działki (...), poprzez ustanowienie odrębnej własności lokali, co dodatkowo, oprócz wskazanych wyżej względów, przemawiało za brakiem zasadności do dokonania podziału w naturze. Nie zmienia przy tym również takiej oceny orzecznictwo przytoczone przez skarżącą w uzasadnieniu apelacji (k. 716): postanowienie Sądu Najwyższego z 4 marca 2015r. (IV CSK) 407/14, Wyd. Lex nr 1677134 oraz z 12 września 2013r. IV CSK 5/13, Wyd. Lex nr 1498654. Przed wszystkim Sąd Okręgowy podziela pogląd wynikający z utrwalonej już linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, że konflikt osobisty istniejący między współwłaścicielami budynku mieszkalnego nie stanowi samodzielnej przesłanki uzasadniającej odmowę zniesienia współwłasności przez ustanowienie odrębnej własności lokali z powołaniem się na społeczno-gospodarcze przeznaczenie rzeczy, a społeczno – gospodarcze przeznaczenie rzeczy, o jakim mowa w art. 211 k.c., nie może być utożsamiane m. in. ze stosunkami osobistymi istniejącymi między współwłaścicielami (zob. m. in. postanowienie, z uzasadnieniem, Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2012r., I CSK 358/11, Wyd. Lex nr 1157533). Ponadto zauważyć należy, że przytoczone przez skarżącą orzeczenia oparte są na problemach wynikających ze stanów faktycznych, nie przystających do stanu niniejszej sprawy. Odnośnie pierwszego z powołanych w apelacji orzeczeń, to wskazać należy, że nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, że dokonany podział będzie stanowił źródła

nowych sporów między współwłaścicielami (gdyż jedynie sankcjonuje on dotychczasowy sposób korzystania, a nie tworzy nowy, nieracjonalny sposób, mogący rodzić nowe konflikty - jak w stanie faktycznym powołanego w apelacji orzeczenia), a i brak jest podstaw do przyjęcia, z obszernie wskazanych już wcześniej, jak i w dalszej części uzasadnienia względów, że nie daje się on wytłumaczyć z punktu widzenia obiektywnie jednakowego dbania o interesy prawne wszystkich dotychczasowych współwłaścicieli uczestniczących w postępowaniu. W odniesieniu natomiast do drugiego z powołanych przez skarżącą orzeczeń, to zupełnie uchodzi jej uwagi, że zostało ono wydane na tle stanu faktycznego, który dotyczył podziału majątku wspólnego mocno skonfliktowanych małżonków, a podział ten miał dotyczyć domu jednorodzinnego, poprzez ustanowienie odrębnej własności lokali. Reasumując, z tych zatem wszystkich względów, gdy podział działki nr (...) w naturze byłby, w okolicznościach sprawy, sprzeczny z kryterium społeczno – gospodarczego przeznaczenia rzeczy, o którym mowa w powołanym art. 211 k.c., uczestnicy postępowania M. i J. J. (1), wnosili o dokonanie tego podziału poprzez ustanowienie odrębnej własności lokali, a skarżąca zgłosiła takie żądanie w apelacji jako ewentualne (z modyfikacją dotyczącą pomieszczeń w budynku (...)) i gdy żadna ze stron nie wskazywała innego sposobu zniesienia współwłasności niż podział (przyznanie nieruchomości jednemu ze współwłaścicieli ze splatą, czy sprzedaż licytacyjna), a również Sąd nie dostrzegał podstaw do takiego innego zniesienia współwłasności niż podział, to zastosowany podział, przez owo ustanowienie odrębnej własności lokali, uznać należało za uzasadniony. Nie znajdują również uzasadnienia zarzuty apelacji naruszenia prawa i procesowego, i materialnego, zmierzające do zakwestionowania przez skarżącą przyznania jej części nieruchomości, w zakresie mniejszym niż posiadany udział, w tym, jak podnosiła skarżąca, przez brak przyznania jej, w ramach podziału przez ustanowienie odrębnej własności lokali, pomieszczeń w budynku gospodarczym (...). Oprócz omawianych już wcześniej przesłanek, które uzasadniały przyznanie pomieszczeń w tym budynku uczestnikom, nie zaś wnioskodawczyni, w tym okresie korzystania przez uczestników i ich poprzednika z tego budynku, w wyniku sądowego podziału do korzystania, przystosowania go do ich potrzeb w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, a zatem czynienia nakładów i dbania o jego stan, czy potrzeby przeniesienia znajdującego się nim układu pomiarowego jako elementu instalacji elektrycznej uczestników, zauważyć nadto należy, że wnioskodawczyni, oprócz podnoszenia, że zakres przyznanej jej części, jest mniejszy niż jej udział w nieruchomości, nawet w swoich twierdzeniach nie wskazała, dlaczego – dla zaspokojenia jakich potrzeb, potrzebny jest jej tenże budynek gospodarczy (...), w szczególności, że dotychczas i ona, i jej poprzednicy prawni przez wiele lat korzystania według stanu obecnego, takich potrzeb nie zgłaszali, a w każdym razie brak jest w tym przedmiocie nawet, jak już wskazano, twierdzeń wnioskodawczyni. Zauważyć także należy, że w sytuacji przyznania wnioskodawczyni pomieszczeń w budynku (...), uwzględniając, że od ponad 30 lat nakłady na ten budynek były czynione przez uczestników i ich poprzedników, uzasadnionym, jak się wydaje, byłoby ich rozliczenie metodą odtworzeniową (kosztorysową), z uwzględnieniem zużycia, co znacznie wpłynęłoby na sposób rozliczenia dopłaty. Wreszcie bezzasadność powoływania się skarżącej na otrzymanie w wyniku podziału nieruchomości w zakresie mniejszym niż przysługujący jej udział wynika i z tego, co już wcześniej sygnalizowano, że poprzednicy prawni skarżącej dokonali rozbiórki najwyższej kondygnacji budynku (...), tracąc w wyniku takiego działania powierzchnię 123, 58 m⁽²⁾, co wynika z opinii biegłego w sprawie Ns 296/80, podczas gdy uczestnicy i ich poprzednicy, na co już również wcześniej wskazywano, remontowali i dbali o posiadane budynki. Uchodzi zatem uwagi skarżącej, że w sytuacji gdyby substancja budynku (...), w jego pierwotnej konstrukcji została zachowana, to powierzchnia otrzymanych przez nią pomieszczeń byłaby większa niż uczestników (777,4 m⁽²⁾ + 123, 58 m⁽²⁾ = 900,98 m⁽²⁾, gdy powierzchnia przyznana uczestnikom wynosi 836,20 m⁽²⁾). Sąd przy tym podziela pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z 18 marca 2015r., I CSK 286/14, Wyd. Lex nr 1677118, że przepisy art. 211 k.c. i art. 623 k.p.c. w zw. z art. 11 ust. 1 u.w.l. wymagają, aby dokonanie działu przez ustanowienie odrębnej własności lokali uwzględniało nie tylko wielkość udziałów i nominalną wartość odrębnej własności każdego lokalu, ale zaspokajało interesy wszystkich współwłaścicieli, bez rażącego pokrzywdzenia jednych kosztem innych. Nie można też oczekiwać, że w każdym wypadku zniesienia współwłasności współwłaściciele otrzymają części rzeczy o wartości zbliżonej do wartości udziałów. Z przyczyn zaś już wyżej wskazanych brak jest podstaw, w okolicznościach sprawy, do przyjęcia, że skarżąca została pokrzywdzona dokonaniem podziałem, w szczególności że ponadto skutkiem przyznania jej części nieruchomości w zakresie mniejszym niż jej udział, było przecież zasądzenie na jej rzecz dopłaty w łącznej kwocie 47.550 zł. Za w większości uzasadniony natomiast należało uznać zarzut apelacji wnioskodawczyni dotyczący określenia sposobu płatności należnej jej od uczestników M. i J. J. (1), dopłaty. Mając bowiem na względzie

już fakt, że uczestnicy prowadzą duże gospodarstwo rolne, będąc właścicielami 22 hektarów gruntów rolnych i dzierżawcami gruntów o powierzchni 50 hektarów, określenie sposobu uiszczenia zasądzonej od nich dopłaty w sposób przyjęty przez Sąd Rejonowy nie znajdowało uzasadnienia, w szczególności mając na uwadze, że sprawa niniejsza toczyła się już od czerwca 2011r. Gdyby zaś nawet uczestnicy nie dysponowali całą zasądzoną od nich kwotą, to ustalenie terminu jej płatności na około 3 miesiące od prawomocności niniejszego postanowienia, pozwoli im na zaciągnięcie stosownego kredytu, celem uiszczenia dopłaty. W całości pozbawiona podstaw jest natomiast apelacja uczestników postępowania. Nie ma zatem żadnych podstaw prawnych stanowisko skarżących i będące jego wynikiem zarzuty naruszenia tak prawa materialnego jak i procesowego, wskazujące na zasadność dokonania rozliczenia pomiędzy współwłaścicielami, w związku ze zniesieniem współwłasności, według stanu poszczególnych budynków położonych na nieruchomości, na chwilę dokonania podziału do korzystania z tejże nieruchomości w sprawie I Ns 296/80. Zgodnie z art. 212 k.c. jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu, wartość poszczególnych udziałów może być wyrównana przez dopłaty pieniężne. W myśl zaś art. 618 § 1 k.p.c. w postępowaniu o zniesienie współwłasności sąd rozstrzyga także m. in o wzajemnych roszczeniach współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy. Brak jest zatem przepisów, z których można by wyprowadzić wniosek (a zatem inaczej niż w przypadku działu spadku, czy podziału majątku wspólnego), że zniesienie współwłasności rzeczy może nastąpić według innego stanu niż na chwilę dokonywania tego zniesienia. Nie wyklucza to jednak możliwości zgłoszenia żądania rozliczenia nakładów, w myśl powołanego art. 618 § 1 k.p.c., co zostało dokonane i uwzględnione przy rozstrzygnięciu sprawy przez Sąd Rejonowy. Z tych zatem przyczyn, za zupełnie pozbawiony podstaw uznać należało także wniosek skarżących o przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu szacowania nieruchomości, z uwzględnieniem stanu nieruchomości z daty orzekania przez Sąd o podziale do korzystania. Nie mają również racji skarżący, że wobec rozebrania przez poprzedników prawnych wnioskodawczyni najwyższej kondygnacji budynku (...), wycena wartości przyznanych jej pomieszczeń powinna nastąpić według pierwotnego stanu tego budynku. W ocenie Sądu Okręgowego nie ma bowiem podstaw do przyjęcia, że rozbiórka tej części budynku była wynikiem jakichś zupełnie nieracjonalnych z punktu widzenia ekonomicznego decyzji poprzedników wnioskodawczyni, skoro takiej okoliczności nie podnosili nawet uczestnicy. Zatem najbardziej prawdopodobną przyczyną takiego działania był zły stan techniczny tego budynku, wymagający istotnych nakładów, które gdyby zostały poniesione przez poprzedników wnioskodawczyni, podlegałyby rozliczeniu w niniejszym postępowaniu, a zatem wpływałyby na wynik ekonomiczny rozliczenia, o wartości ujemnej dla uczestników. Tak więc, wbrew stanowisku skarżących, nie ma podstaw do hipotetycznego przyjęcia wartości tego budynku w jego pierwotnym stanie, na potrzeby dokonania rozliczenia dopłat i nakładów należnych współwłaścicielom w związku ze zniesieniem współwłasności, a z drugiej jednak strony, co było już przedmiotem wcześniejszych rozważań, wnioskodawczyni nie mogła powoływać się na przyznanie jej powierzchni w zbyt małym rozmiarze, skoro jej poprzednicy, poprzez brak owych nakładów, dopuścili do zmniejszenia tejże powierzchni pomieszczeń gospodarczych. Sąd Okręgowy w całości podziela również rozważania Sądu Rejonowego dotyczące oceny opinii biegłej z zakresu rzeczoznawstwa majątkowego M. F., która dokonała wyceny części nieruchomości przyznanej uczestnikowi A. P. i lokali przyznanych wnioskodawczyni oraz uczestnikom M. i J. J. (1), z uwzględnieniem właśnie wartości poczynionych przez poszczególnych współwłaścicieli nakładów. Istotnym przy tym jest, co uchodzi uwagi skarżącej, że w niniejszej sprawie obliczeniu podlegała wartość nakładów, w sytuacji gdy ponoszący je zachowywali owe nakłady w swoim posiadaniu, a zatem obliczeniu podlegała tzw. rynkowa ich wartość, zaś niezasadne było, co wyjaśniała biegła, przyjmowanie ich wartości odtworzeniowej. Istotnym także jest, czego skarżący również nie dostrzegają, że biegła dokonała obliczenia wartości nakładów poniesionych przez wszystkich współwłaścicieli tą samą metodą, a, co warte podkreślenia, wskazane przez wnioskodawczynię i uczestników zakresy oraz rodzaje nakładów w żaden sposób nie były wzajemnie kwestionowane. Zatem, co wskazać należy za Sądem Rejonowym, biegła już w opinii zasadniczej szczegółowo wskazała przyjęte metody, podstawy i sposób obliczenia tychże nakładów, a zastrzeżenia uczestników zostały wyjaśnione tak w pisemnej opinii uzupełniającej, jak i opinii ustnej biegłej, złożonej na rozprawie (k. 634 - 635), na której obecna pełnomocnik skarżących miała możliwość zadawania wyjaśniających owe zastrzeżenia pytań. W takiej zaś sytuacji, gdy w apelacji nie zostały podniesione w tym przedmiocie żadne skonkretyzowane zarzuty dotyczące sposobu obliczenia nakładów i wartości poszczególnych nieruchomości, to zarzut skarżących dotyczący również tej kwestii, należało uznać za pozbawiony podstaw. Całkowicie chybiony jest również zarzut apelacji uczestników dotyczący naruszenia art. 211 k.c. w związku z art. 221 k.c., poprzez podział nieruchomości na dwie działki według wariantu I opinii biegłego z zakresu geodezji, nieuwzględniającego

dotychczasowego podziału do korzystania nieruchomości. Wbrew zatem stanowisku skarżącej dokonany podział odbiega od podziału dotychczasowego tylko w nieznacznym zakresie, tj. około 2 metrów. Natomiast oczywistym było, z punktu widzenia społeczno – gospodarczego przeznaczenia nieruchomości, że właścicielom powożonego na niej budynku (...), powinien zostać zapewniony, gdy nie sprzeciwiały się temu jakieś szczególnie istotne względy, dostęp do tego budynku z każdej jego strony. Uchodzi bowiem uwagi skarżącego, że stan właścicielski tego budynku, w stosunku do stanu dotychczasowego, o tyle uległ zmianie, że uczestnik A. P. przestał być jego współwłaścicielem, a zostali nimi pozostali współwłaściciele dzielonej nieruchomości. Wskazywana przez uczestnika zasadnicza przyczyna, która przemawiała, w jego ocenie, za wytyczeniem granicy działek (...) wzdłuż ściany budynku (...), tj. zakończenie w rowie biegnącym przy tym budynku odwadniającej instalacji drenażowej, wykonanej dla przyznanego mu budynku (...), w żadnym zaś razie nie stanowiła istotnej przyczyny, która stałaby na przeszkodzie zapewnieniu dostępu do całości budynku (...) jego właścicielom. Po pierwsze bowiem zmiana dotycząca powyższej instalacji drenażowej będzie wymagała tylko niewielkiej jej korekty w końcowym jej biegu, a po drugie, w ocenie Sądu Okręgowego, i tak byłaby ona konieczna, gdyż odprowadzanie wód z budynku uczestnika będzie w nowym stanie prawnym następowało w bezpośrednie sąsiedztwo budynku, w którym znajdują się pomieszczenia należące wyłącznie do wnioskodawczyni, a do którego uczestnik A. P. nie ma już żadnego prawa, co mogłyby stanowić źródło nowego konfliktu. Dlatego też i w tej kwestii stanowisko apelacji uczestników nie mogło podlegać uwzględnieniu. Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone postanowienie (pkt I), na podstawie art. 385 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił dalej idącą apelację wnioskodawczyni i w całości apelację uczestników (pkt II), a o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt III) orzekł na podstawie art. 520 § 1 w związku z art. 391 § 1 zdanie pierwsze i art. 13 § 2 k.p.c., przyjmując brak sprzeczności interesów wnioskodawczyni i uczestników postępowania, którzy wszyscy domagali się zniesienia współwłasności, a odmiennosc składanych przez nich w tym względzie wniosków nie wpływała na zasadność orzeczenia o kosztach na podstawie powołanego przepisu (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 października 2013r., IV CZ 74/13, Wyd. Lex nr 1388478).